

Zarządzenie Nr 50/2016
Burmistrza Miasta i Gminy Człopa
z dnia 24 października 2016 r.

**w sprawie zatwierdzenia Diagnozy Zapotrzebowania Na Wsparcie Ze Środków
Finansowych Unii Europejskiej W Ramach Osi VIII Edukacja Regionalnego Programu
Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014 - 2020.**

Na podstawie art. 30 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446) w związku z art. 5 ust. 7 i art. 5c pkt 2 ustawy z dnia września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, ze zm.) zarządzam co następuje:

§1

Przyjmuję Diagnozę Zapotrzebowania na Wsparcie Ze Środków Finansowych Unii Europejskiej W Ramach Osi VIII Edukacja Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014- 2020 dla Szkoły Podstawowej w Człopie w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszego zarządzenia.

§2

Diagnozę, o której mowa w §1, należy przedłożyć Dyrektorowi Szkoły Podstawowej w Człopie.

§3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

BURMISTRZ
mgr Zdzisław Kmiec

DIAGNOZA
ZAPOTRZEBOWANIA NA WSPARCIE
ZE ŚRODKÓW FINANSOWYCH
UNII EUROPEJSKIEJ
W RAMACH OSI VIII EDUKACJA
REGIONALNEGO PROGRAMU
OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA
ZACHODNIOPOMORSKIEGO
2014 - 2020

SZKOŁA PODSTAWOWA
W CZŁOPIE

Człopa, październik 2016 r.

Spis treści

1.	Wstęp	3
1.1.	Opis obszaru problemowego	3
1.2.	Cel diagnozy	4
2.	Opis procedury diagnozy	5
2.1.	Analiza placówki, źródła danych	5
2.2.	Wskaźniki	7
3.	Analiza Szkoły Podstawowej w Człopie	7
3.1.	Dane ogólne	7
3.2.	Baza dydaktyczna	8
3.3.	Sprawdzian szóstoklasisty	10
4.	Diagnoza Szkoły Podstawowej w Człopie	12
4.1.	Ocena stanu obecnego	12
4.2.	Wskazane zapotrzebowanie	14
4.3.	Wnioski i rekomendacje	16

1. Wstęp

1.1. Opis obszaru problemowego

Gmina Człopa położona jest w południowo - zachodniej części Pojezierza Wałeckiego w województwie zachodniopomorskim w powiecie wałeckim. Gmina zajmuje łączną powierzchnię 348 km² i liczy 5046 mieszkańców, w tym 2345 osób mieszkających w mieście. Gęstość zaludnienia obecnie sięga poziomu 14 osób/km² i jest znacznie mniejsza w skali powiatu (38 osób/km²) oraz województwa (75 osób/km²). Mieszkańców Gminy Człopa charakteryzuje wysoki udział osób w wieku produkcyjnym: 3243 (64,3%) oraz zbliżona ilość osób w wieku przed (19,1 %) i poprodukcyjnym (16,6 %).

W roku 2014 odnotowano 312 bezrobotnych zarejestrowanych w PUP co stanowi 9,6% mieszkańców gminy w wieku produkcyjnym. Ok. 58% wszystkich osób bez pracy stanowiły kobiety. Wskazany poziom bezrobocia przyczynia się do znacznej migracji oraz niskiego poziomu rozwoju przedsiębiorczości na tle powiatu i województwa. Wykształcenie bezrobotnych mieszkańców powiatu wałeckiego nie przedstawia się dobrze, na 2859 osób zarejestrowanych w PUP w Wałczu tylko 239 posiada wykształcenie wyższe, 686 zawodowe, 257 ogólnokształcące, 712 zasadnicze zawodowe i aż 965 podstawowe¹. Jak wynika z tych danych społeczność powiatu, w tym Gminy Człopa, przedwcześnie zakończyła edukację i posiada niewystarczające do zapotrzebowania na rynku pracy wykształcenie. W związku z czym należy zintensyfikować nauczanie najmłodszych obywateli, aby budować nowe wzorce.

Ilość udzielonych świadczeń z pomocy społecznej w postaci zasiłków stałych, okresowych oraz dożywiania wzrasta na przestrzeni ostatnich lat. Jest to efekt ubóstwa, długotrwałych chorób, niepełnosprawności, wielodzietności oraz bezrobocia.

Na terenie Gminy Człopa działają następujące placówki oświatowe: Przedszkole Publiczne „Leśna Kraina” w Człopie, Szkoła Podstawowa w Człopie oraz Publiczne Gimnazjum im. Jana Pawła II w Człopie.

Niniejszą diagnozą objęto Szkołę Podstawową w Człopie mieszczącą się przy Placu Zwycięstwa 6. Grupa docelowa, której dotyczy wsparcie w ramach planowanych działań projektowych to uczniowie klas IV-VI. Wsparcie w ramach operacji powinno pomóc w rozwiązaniu problemów placówki, głównie poprzez:

¹ Dane opracowane na podstawie informacji dostępnych na stronie internetowej szczecin.stat.gov.pl Urzędu Statystycznego w Szczecinie.

- ✓ podnoszenie jakości pracy szkoły w zakresie kształcenia i wychowania,
- ✓ polepszenie wyników uzyskiwanych na sprawdzianie,
- ✓ wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów,
- ✓ mobilizowanie, motywowanie i pomoc uczniom szczególnie uzdolnionym,
- ✓ rozbudzanie ciekawości poznawczej ucznia przez urozmaicenie metod i form pracy, indywidualizację pracy z uczniem zdolnym i słabym,
- ✓ podniesienie poziomu atrakcyjności procesu nauczania poprzez wykorzystywanie komputerowych programów edukacyjnych, lekcji z wykorzystaniem zasobów Internetu, prezentacji komputerowych itp.,
- ✓ dostosowanie bazy szkoły do wyzwań nowoczesnego procesu dydaktycznego,
- ✓ rozwiązywanie problemów w organizacji pracy poza lekcjami (np. zorganizowanie transportu dzieci ze szkoły do domu, zakup pomocy dydaktycznych uatrakcyjnających zajęcia).

1.2. Cel diagnozy

Celem ogólnym diagnozy jest określenie zapotrzebowania na wsparcie finansowe ze środków Unii Europejskiej dla projektów wnioskujących o dofinansowanie w ramach osi VIII Edukacja Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020.

Zakres diagnozy obejmuje przede wszystkim analizę:

- a) wyników osiągniętych przez uczniów,
- b) doradztwa zawodowego,
- c) zapotrzebowania na zajęcia pozalekcyjne, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć matematyczno – informatycznych, z nauk przyrodniczych, językowych oraz zajęć rozwijających kompetencje kluczowe na rynku pracy, a także zajęcia korekcyjno-kompensacyjne i wyrównawcze ,
- d) bazy wyposażenia szkoły po kątem nauczania przedmiotów matematyczno-informatycznych, z nauk przyrodniczych i językowych oraz zajęć dodatkowych pogłębiających wiedzę, zajęć wyrównawczych i korekcyjno-kompensacyjnych.

oraz określenie zapotrzebowania placówki i wskazanie działań zmierzających do osiągnięcia celu.

2. Opis procedury diagnozy.

2.1 Analiza placówki, źródła danych.

Diagnoza została oparta na analizie danych zastanych i badaniu ankietowym. Do analizy danych zastanych wykorzystano przede wszystkim dokumenty opracowane w szkole oraz raporty Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej.

Wykaz ważniejszych źródeł:

- ✓ raport z ewaluacji problemowej Szkoły Podstawowej w Człopie,
- ✓ www.oke.poznan.pl - informacje o wynikach sprawdzianu szóstoklasisty, zestawienia i analizy.

Diagnoza bazuje również na badaniu ankietowym, które zostało zrealizowane w okresie sierpień - wrzesień 2016 r. Podczas badania wykorzystano 8 ankiet:

- ✓ ankieta nr 1 potrzeb placówki oświatowej;
- ✓ ankieta nr 2 aktualna baza dydaktyczna, zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni przyrodniczych;
- ✓ ankieta nr 3 aktualna baza dydaktyczna, zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni przedmiotów matematyczno - informatycznych;
- ✓ ankieta nr 4 aktualna baza dydaktyczna, zapotrzebowanie na wyposażenie sal lekcyjnych do nauki języków: polskiego, niemieckiego, angielskiego;
- ✓ ankieta nr 5 aktualna baza dydaktyczna, zapotrzebowanie na pomoce dydaktyczne i inny sprzęt niezbędny do realizacji zajęć specjalistycznych: logopedii, socjoterapeutycznych, rozwijających kompetencje społeczno-emocjonalne, gimnastyki korekcyjnej;
- ✓ ankieta nr 6 Ankieta dla rady rodziców,
- ✓ ankieta nr 7 Ankieta dla rady pedagogicznej,
- ✓ ankieta nr 8 Ankieta dla uczniów placówki.

Powyższeankiety zostały rozdane odpowiednim grupom badawczym, następnie zebrane i przeanalizowane.

Kwestionariuszankiety nr 1 obejmował następujące obszary:

- ✓ dane ogólne szkoły (liczba uczniów w podziale na klasy i płeć, uczniowie dojeżdżający, wyniki egzaminów gimnazjalnych, pytania dot. liczby osób niepełnosprawnych w szkole i rodzaj niepełnosprawności, itp.),

- ✓ zajęcia pozalekcyjne (zajęcia realizowane w ramach projektów lub budżetu gminy, zapotrzebowanie na zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, wyrównawcze lub zajęcia dodatkowe, zainteresowanie nauczycieli dot. poprowadzenia zajęć pozalekcyjnych itp.),
- ✓ program doradztwa edukacyjno-zawodowego (czy szkoła zatrudnia psychologa, czy w szkole prowadzone są zajęcia z doradztwa edukacyjno-zawodowego i w jaki sposób, zapotrzebowanie na formy doradztwa edukacyjno-zawodowego),
- ✓ zaangażowanie rodziców / opiekunów prawnych w proces edukacji dzieci i młodzieży (pytanie o formy zaangażowania),
- ✓ dodatkowe uwagi.

Odpowiedzi na pytania zawarte w tej ankiecie udzieliła dyrekcja szkoły.

Kwestionariusze ankiet od nr 2 do nr 5 składały się z pytań dotyczących aktualnej bazy dydaktycznej szkoły, posiadania przez szkołę wyposażenia pracowni zgodnie z katalogiem wyposażenia szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych opracowany przez MEN, zapotrzebowania na nowy sprzęt dydaktyczny w odniesieniu do poszczególnych pracowni. Badanie obejmowało również zapotrzebowanie na inne wyposażenie, niewymienione w katalogu MEN. Odpowiedzi na zagadnienia zawarte w tych ankietach nauczyciele poszczególnych przedmiotów.

Kwestionariusz ankiety nr 6 uwzględniał opinie rodziców zaangażowanych w działalność Rady Rodziców, tzw. „trójek klasowych” oraz losowo wybranych opiekunów. Ankieta dotyczyła stwarzania przez szkołę oraz kadrę pedagogiczną możliwości dodatkowego kształcenia umiejętności uczniów, sposobów prowadzenia lekcji i dostępnego w placówce wyposażenia dydaktycznego.

Kwestionariusz ankiety nr 7 badał kwestie związane z warunkami kształcenia umiejętności uczniów podczas zajęć, uwzględnianie w pracy dydaktycznych różnorodnych metod i form pracy z uczniem, sposobów budowania środowiska edukacyjnego. Część pytań zawartych w ankiecie pokrywała się z pytaniami z ankiety nr 1. Ankieta przeznaczona była dla nauczycieli placówki.

Kwestionariusz ankiety nr 8 obejmował opinie interesariuszy szkoły – uczniów. Ankieta dotyczyła stwarzania przez szkołę oraz kadrę pedagogiczną warunków kształcenia umiejętności uczniów, sposobów prowadzenia lekcji i dostępnego w placówce wyposażenia dydaktycznego.

Źródłem wszystkich danych przedstawionych w niniejszym dokumencie były wymienione wyżej ankiety, dokumenty wewnętrzne szkoły, dokumenty pozyskane od Okręgowej Komisji

Egzaminacyjnej, akta zgromadzone w referacie ds. oświaty Urzędu Miasta i Gminy Człopa oraz inne materiały będące w posiadaniu placówki.

2.2. Wskaźniki.

W celu opracowania niniejszej diagnozy zapotrzebowania na wsparcie ze środków finansowych Unii Europejskiej w ramach osi VIII Edukacja RPO WZ wzięto pod uwagę m.in. następujące wskaźniki:

- liczba uczniów w szkole w podziale na klasy i płeć,
- liczba uczniów dojeżdżających,
- wyniki sprawdzianu szóstoklasisty,
- wskaźniki: tendencja rozwojowa,
- rodzaj, źródło finansowania i liczba zajęć pozalekcyjnych,
- zapotrzebowanie na zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, wyrównawcze, dodatkowe rozwijające i pogłębiające wiedzę,
- zapotrzebowanie uczniów na zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe zgodnie z definicją z wytycznych dot. edukacji,
- forma doradztwa edukacyjnego w szkole oferowanego uczniom, zapotrzebowanie na dodatkowe zajęcia doradztwa zawodowego,
- aktualne zaplecze dydaktyczne szkoły,
- zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni przyrodniczej, matematycznej, informatycznej, języka polskiego, języka angielskiego oraz języka niemieckiego,
- liczba uczniów niepełnosprawnych.

3. Analiza Szkoły Podstawowej w Człopie.

3.1. Dane ogólne

Do Szkoły Podstawowej w Człopie w obecnym roku szkolnym 2016/2017 uczęszcza 129 dziewcząt i 162 chłopców, łącznie 291 uczniów. Z pozyskanych danych wynika, że 54 %

z nich (156 osoby) mieszka na terenie Gminy Człopa i w celu dotarcia do szkoły korzysta z transportu zbiorowego (autobusowego). Średnia odległość dojazdu do placówki to 9,63 km.

W szkole uczy się 11 uczniów niepełnosprawnych (2 dziewczynki i 9 chłopców): 5 osób z upośledzeniem umysłowym, 1 osoba z chorobą narządu wzroku, 2 osoby chore na autyzm (w tym zespół Aspergera), dwie osoby z niepełnosprawnością sprzężoną i 1 uczeń niepełnosprawny ruchowo.

Szkoła prowadzi dla swoich podopiecznych zajęcia pozalekcyjne: logopedyczne (16 osób w 4 grupach) oraz korekcyjno-kompensacyjne dla klas I-III (15 osób w 3 grupach) i dla klas IV-VI (15 osób w 3 grupach) finansowane ze środków budżetowych Gminy Człopa.

W ramach swojej pracy placówka organizuje wiele wydarzeń promujących naukę, takich jak konkursy przedmiotowe, Dzień języka polskiego, akcje matematyczne (np. dzień tabliczki mnożenia), prezentacje językowe oraz tworzy ściennie gazetki tematyczne prezentujące zagadnienia z danej dziedziny naukowej, a także uczestniczy w licznych imprezach środowiskowych. Informacje o działalności szkoły umieszczane są na stronie internetowej oraz przekazywane do lokalnych czasopism.

W szkole nie są prowadzone zajęcia w ramach preorientacji zawodowej oraz związane z zawodoznawstwem. Placówka nie realizuje także różnego rodzaju działań dla uczniów w okresie wakacji.

Współpraca placówki z rodzicami opiera się przede wszystkim na organizowaniu zebrań plenarnych, spotkań z wychowawcą, dyżurów wychowawczych oraz rozmów indywidualnych.

3.2. Baza dydaktyczna

Budynek szkoły składa się z następujących sal przeznaczonych do nauki:

nr sali	przeznaczenie
4	biblioteka
5	
6	informatyka (zajęcia komputerowe)
7	zajęcia nauczania indywidualnego
2	edukacja wczesnoszkolna
102	
107	
109	
111	
103	język niemiecki, historia

106	język polski
207	
202	język angielski
203	przyroda
205	zajęcia nauczania indywidualnego, sala logopedyczna
206	matematyka
208	
304	muzyka, plastyka, technika
305	świetlica szkolna
	sala gimnastyczna

Z zebranych ankiet wynika, że pracownie języka polskiego wyposażono w tablicę korkową, radiomagnetofon oraz słowniki: ortograficzne i inne. Jakość posiadanych sprzętów i publikacji jest dobra. Kolejne wskazane pomoce: zestaw komputerowy (stacja, klawiatura, mysz, ekran) oraz papierowe tablice ortograficzne są sprawne, ale mocno zużyte.

Sala do nauki języka niemieckiego jest wyposażona w magnetofon, rzutnik, komputer, plansze dydaktyczne. Wymieniony sprzęt jest sprawny. Ponadto pracownia posiada głośniki oraz słowniki polsko-niemieckie i niemiecko-polskie, które noszą widoczne ślady zużycia.

W pracowni języka angielskiego jedynym sprzętem w dobrej kondycji są słowniki oraz rzutnik. Pozostała posiadana baza: przenośna tablica interaktywna oraz magnetofon kasetowy ze względu na ich zużycie nadają się do wymiany.

Pracownia przyrodnicza posiada zgodnie z katalogiem MEN następujący sprzęt: globusy fizyczne i indukcyjny, mapa fizyczna świata, mapy Polski (fizyczne, ekologiczna, krajobrazowa, administracyjna, woj. zachodniopomorskiego), mapy Europy (fizyczna, podział polityczny), polityczna i krajobrazowa mapa Azji, polityczna mapa Afryki, atlasy, laptop, projektor, ekran, komputer stacjonarny (z klawiaturą, myszą i głośnikami), telewizor, odtwarzacz DVD i VHS, gry dydaktyczne, stojak na mapy, filmy edukacyjne, zestaw foliogramów, przyroda - materiały do ciekawych akcji, scenariusze akcji - ptaki drapieżne, atlas szkodliwych owadów leśnych, encyklopedia przyrody, zestaw skał, profile ziemi, zestaw porostów nadrzewnych, zestaw mchów, zestaw preparacyjny, lupa, preparaty mikroskopowe, szkiełka podstawowe i nakrywkowe, próbówki, mikroskopy, plansze dydaktyczne, szkielety zwierząt, preparaty w formalinie, atlas roślin uprawnych, model organów człowieka, okazy w akrylu, rzutnik. Pozycje: globusy, mapy (fizyczne i administracyjna Polski, Europy), część atlasów, profile ziemi, zestaw porostów nadrzewnych, zestaw mchów, zestawy preparacyjne, lupy, preparaty mikroskopowe, mikroskopy, plansze dydaktyczne, szkielety zwierząt, część preparatów w formalinie oraz rzutnik zostały wskazane jako mocno zużyte lub zepsute.

Ponadto szkoła posiada w sali przyrodniczej dodatkowy sprzęt, niewymieniony w katalogu MEN: projektor na klisze, projektor filmowy, epidiaskop, magnetofon szpulowy oraz tablice (owady, budowa skrzydła i typy piór, zboża, rośliny łąk i pastwisk). Stan wymienionych pomocy został określony na mocno zużyty lub zepsuty.

Sale do zajęć nauczania indywidualnego oraz sala logopedyczna w ramach pomocy dydaktycznych posiadają: piramidę logopedyczną, memo logopedyczne, zestaw obrazkowy i materiały obrazkowe do nauki mowy, lustro logopedyczne, grę „Ładnie mów głoskę r, sz”. Wymienione sprzęty są sprawne. Ponadto na stanie klas znajdują się karty logopedyczne i lotto dmuchane nadające się do wymiany z racji zużycia oraz inne gry planszowe całkowicie zepsute.

Sala informatyczna wyposażona jest w następujący sprawny sprzęt: 2 laptopy, ruter i switch. Ponadto pracownia 10 zestawów komputerowych dla uczniów, komputer stacjonarny dla nauczyciela i serwer, które są już mocno zużyte.

Każda z klas do nauki matematyki ma na stanie rzutnik, ekran do rzutnika, zestaw komputerowy dla nauczyciela. Sprzęt jest sprawny, nie wymaga wymiany. Zużyte są natomiast zestawy brył, zestaw kreślarski oraz plansze dydaktyczne.

3.3 Sprawdzian szóstoklasisty

Wyniki sprawdzianu szóstoklasisty odzwierciedlają poziom nauczania w szkole, należy je jednak zawsze porównywać ze średnimi wynikami osiągniętymi przez powiat, województwo czy kraj. Wyniki sprawdzianu przedstawiają poniższe tabele

rok 2015

średni wynik %/ zakres egzaminu	szkoły	gminy	powiatu	województwa	kraju
część I ogółem	52,93	52,93	62,60	64,95	67
język polski	61,02	61,02	-	-	-
matematyka	44,30	44,30	-	-	-
część II j. angielski	58,93	58,93	68,51	76,67	78,71

rok 2014, 2013 i 2012

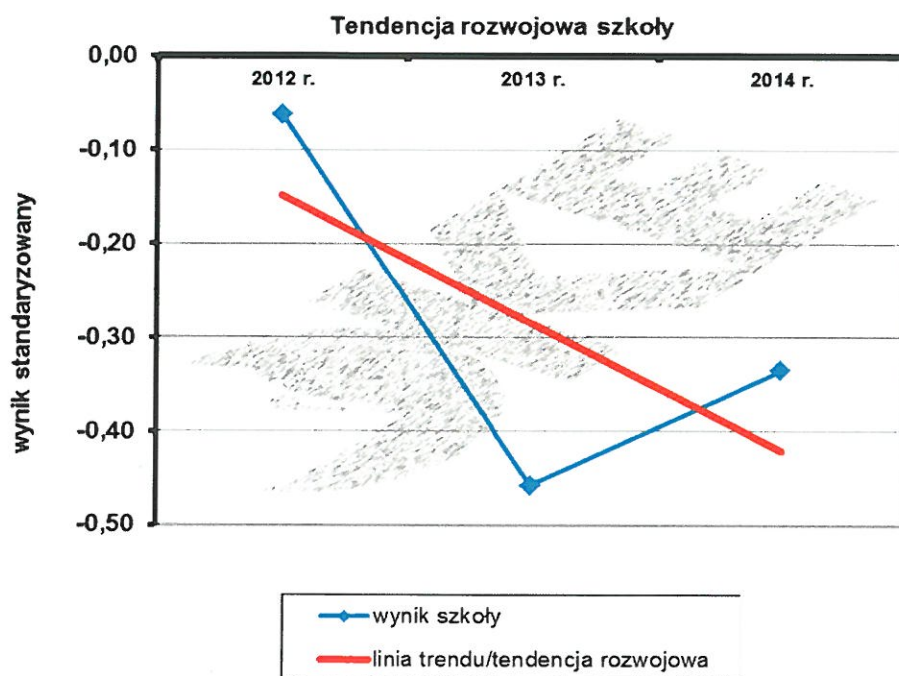
sprawdzian	średni wynik za arkusz				
	szkoła	gmina	powiat	województwo	kraj
2014	22,11	22,11	23,42	24,91	25,82
2013	19,11	19,11	21,90	22,99	24,03
2012	21,45	21,45	20,89	21,92	22,75

Wyniki procentowe pozwalają na wyciągnięcie następujących wniosków:

- ✓ średnie wyniki szkoły w każdym roku są zawsze niższe od średniej powiatu, województwa i kraju,
- ✓ największa różnica pomiędzy średnimi wynikami placówki obejmuje arkusz z języka angielskiego (część II za 2015 rok),
- ✓ szkoła nie pisała sprawdzianu z języka niemieckiego,
- ✓ tylko w roku 2012 średni wynik szkoły był wyższy od średniej powiatu,
- ✓ w roku 2012 roku średnie wyniki szkoły były najbliższe średnich wyników województwa (0,47 pkt różnicy) i kraju (1,3 pkt różnicy), w latach kolejnych różnica rosła.

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu w poszukiwaniu jeszcze lepszego narzędzia komunikowania wyników egzaminów zewnętrznych wprowadziła metodę analizy tendencji rozwojowej szkoły². Zobiektywizowane w ten sposób średnie wyniki punktowe placówki z kolejnych lat umieszczono na jednym wykresie. Powstała na ich podstawie linia trendu określa tendencję rozwojową szkoły.

Poniżej przedstawiono wykres tendencji rozwojowej szkoły dla sprawdzianu:

² umożliwia interpretowanie wyników egzaminacyjnych w odniesieniu do wyników populacji na przestrzeni lat. Na podstawie analizy tendencji rozwojowej można wnioskować o wzroście, spadku lub braku postępu w zakresie osiągnięć szkoły, a tym samym nie dopuszczać do uproszczonej oceny pracy szkoły w oparciu o średni wynik punktowy z jednego roku.

Na podstawie zaprezentowanego wyżej wykresu wysunąć można następujące wnioski:

- ✓ wyniki szkoły są zawsze niższe od wyniku standaryzowanego,
- ✓ tendencja rozwojowa szkoły jest malejąca,
- ✓ wyniki najbliżej standaryzowanych były w 2012 roku, następnie mocno spadły i od 2014 roku ponownie powoli zbliżają się do średniej,
- ✓ największy spadek wyników oraz mocno malejącą tendencją rozwojową można zauważyć w roku 2013.

4. Diagnoza Szkoły Podstawowej w Człopie

Diagnoza zapotrzebowania na wsparcie dla Szkoły Podstawowej w Człopie przeprowadzona na potrzeby niniejszego opracowania zawiera ocenę stanu zastanego w placówce przedstawionego w rozdziale poprzedzającym. Oceny tej dokonano w oparciu o zdanie wyrażone w ankietach przez uczniów, ich rodziców i grono pedagogiczne. Wymienione grupy osób zaopiniowały zarówno stan obecny szkoły, jak i też wskazały dziedziny, elementy czy zadania wymagające wsparcia.

4.1. Ocena stanu obecnego

Z odpowiedzi rodziców uczniów szkoły reprezentujących poszczególne klasy na temat obecnej sytuacji szkoły można wysunąć następujące wnioski:

- ✓ poprawa wyników uczniów z egzaminów gimnazjalnych jest konieczna,
- ✓ dzieci potrafią współpracować w grupie,
- ✓ udział dziecka w zajęciach pozalekcyjnych jest uzależniony od zapewnienia przez organizatora bezpłatnego dojazdu,
- ✓ zajęcia są prowadzone w ciekawy sposób,
- ✓ szkoła nie jest wystarczająco wyposażona w nowoczesne technologie oraz pomoce naukowe,

- ✓ w szkole potrzebne są dodatkowe zajęcia terapeutyczne, korekcyjno-kompensacyjne, socjoterapeutyczne, wyrównawcze oraz rozwijające zainteresowania uczniów ,
- ✓ rodziców nie stać na dodatkowo płatne zajęcia,

Ponadto zdania są podzielone równo jeżeli chodzi o atrakcyjność zajęć pozalekcyjnych oraz zapewnienia wystarczającej motywacji do nauki przedmiotów ścisłych.

Grono pedagogiczne wraziło następujące zdanie na temat stanu obecnego placówki:

- ✓ rzadko podejmowane są następujące działania: wsparcie ucznia z sytuacją rodzinno-ekonomiczną, wsparcia ucznia zdolnego, w zakresie wykorzystania pomocy dydaktycznych podczas lekcji,
- ✓ w zakresie wsparcia ucznia z niepełnosprawnościami, organizacji wydarzeń promujących nauki ścisłe, a także organizacji w szkole zajęć wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych, socjoterapeutycznych i terapeutycznych nie wszystko się udaje,
- ✓ organizacja wydarzeń promujących języki i przyrodnicze jest wystarczająco dobra,
- ✓ rzadko lub w ogóle przeprowadzane są zajęcia przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii i innych tego rodzaju narzędzi,
- ✓ brak działań w zakresie dostępności w szkole pomocy dydaktycznych wspomagających prowadzenie zajęć w ciekawy i innowacyjny sposób, umożliwiających realizację doświadczeń.

Ponadto nauczyciele wskazali, iż w placówce występują uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, które wynikają przede wszystkim z różnego rodzaju zaburzeń m.in. w funkcjonowaniu emocjonalno-społecznym oraz specyficznych trudności w uczeniu się. Grono pedagogiczne oceniło zaangażowanie rodziców w proces edukacji uczniów jako niewielkie. Ponadto nauczyciele zauważyli, iż działania podejmowane są zazwyczaj przez tych samych rodziców. Zdecydowana większość uczniów nie może liczyć na pomoc opiekunów w domu. Często sami rodzice deklarują, że nie potrafią pomóc dziecku. Proces edukacji i rozwoju uczniów spoczywa na szkole. Dodatkowo grono pedagogiczne zwróciło uwagę na fakt ubogiej bazy pomocy dydaktycznych w placówce i podkreśliło konieczność jej doposażenia w przypadku organizacji atrakcyjnych, specjalistycznych zajęć dla uczniów.

Podobne pytania zostały skierowane do 87 uczniów klas V i VI placówki. Z analizy ich odpowiedzi wysunąć należy następujące wnioski:

- ✓ komputery nie są wykorzystywane na zajęciach innych niż informatyka,

- ✓ eksperymenty na lekcjach przyrodniczych nie są wykonywane samodzielnie,
- ✓ w większości zajęcia nie są prowadzone w sposób ciekawy oraz nie wykorzystuje się na nich nowoczesnych technologii i innych pomocy dydaktycznych,
- ✓ uczniowie chcą aby lekcje były prowadzone w ciekawszy sposób,
- ✓ zdanie w sprawie organizowania atrakcyjnych zajęć pozalekcyjnych oraz możliwość rozwijania w szkole swoich zainteresowań jest podzielone równo,
- ✓ pracownie j. polskiego, przyrody, matematyki i informatyki nie są odpowiednio wyposażone w pomoce dydaktyczne,
- ✓ trudno określić poziom wyposażenia klas do nauki języków obcych (zdania są podzielone równo).

4.2. Wskazane zapotrzebowanie

Ankiety przeprowadzone wśród uczniów, rodziców i grona pedagogicznego obejmowały także wskazanie ewentualnego zapotrzebowania zarówno na organizację w szkole dodatkowych, pozalekcyjnych zajęć wyrównawczych, socjoterapeutycznych, korekcyjno-kompensacyjnych, terapeutycznych i pogłębiających zdobytą wiedzę (rozwijających zainteresowania) jak i doposażenia szkoły w sprzęt i pomoce niezbędne do ich realizacji.

Prawie wszyscy ankietowani rodzice (94%) wyrażają chęć uczestnictwa ich dzieci w dodatkowych, bezpłatnych, pozalekcyjnych zajęciach wyrównawczych. Największe zainteresowanie mają przedmioty: matematyka (71%), język polski i język angielski (62%), język niemiecki (po 44%) oraz nauki przyrodnicze (34%). Większość rodziców (78%) chciałoby także, aby ich dzieci brały udział w tego samego rodzaju zajęciach pogłębiających wiedzę i rozwijających zdobyte na zajęciach szkolnych umiejętności. Tutaj zainteresowani wskazali zapotrzebowanie na następujące przedmioty: matematyka (ok. 2/3 wskazań), język polski i język angielski (ok. 1/3 wskazań) i dalej przyroda, język niemiecki, zajęcia artystyczne, informatyka, historia, zajęcia sportowe.

53% ankietowanych rodziców to mieszkańcy Gminy Człopa, których dzieci dojeżdżają do szkoły autobusem. 80% z nich wskazało na uzależnienie udziału ich wychowanków w wyżej wymienionych zajęciach od zapewnienia bezpłatnego transportu.

Ponadto rodzice uczniów pytani o dodatkowe uwagi na temat szkoły podkreśliło ubogie wyposażenie placówki i zarekomendowało wsparcie placówki poprzez zakup nowych

sprzętów komputerowych, tablic interaktywnych, pomocy dydaktycznych, szafek dla uczniów, urządzeń do odtwarzania muzyki itp.

Uczniowie również zostali poproszeni o wyrażenie zdania w zakresie udziału w dodatkowych. Chęć uczestnictwa w bezpłatnych pozalekcyjnych lekcjach wyrównawczych była podzielona pół na pół. Wśród osób, które chciałyby brać udział w tego typu spotkaniach najczęściej wskazywane były zajęcia z matematyki i języka polskiego ($\frac{3}{4}$ osób), następnie z nauk przyrodniczych (połowa ankietowanych), a także języka angielskiego i niemieckiego oraz historii. Większe chęci dzieci wyraziły w udziale w bezpłatnych, dodatkowych zajęciach rozwijających umiejętności i pogłębiających już zdobytą wiedzę (63%). Tutaj największym zainteresowaniem cieszyła się matematyka (połowa wskazań). Na kolejnych miejscach znalazły się: zajęcia sportowe, przyroda, język polski, informatyka i zajęcia artystyczne (1/3 wskazań), język angielski (1/5 wskazań), język niemiecki oraz historia i technika.

Nauczyciele i dyrektor placówki, wskazując zapotrzebowanie na realizację dodatkowych zajęć, wymienili następujące przedmioty:

zajęcia korekcyjno- kompensacyjne zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	zajęcia rozwijające
logopedyczne	język polski
socjoterapeutyczne	matematyka
terapeutyczne	języki obce
doświadczeń polisensorycznych	przyroda
korekcyjno-kompensacyjne: matematyka, język polski, języki obce, przyroda	informatyka
	przedsiębiorczość
dydaktyczno-wyrównawcze: przyroda, matematyka, język polski, języki obce	

Dodatkowo grono pedagogiczne stwierdza potrzebę przeprowadzenia dla uczniów zajęć rozwijających wszystkie kompetencje kluczowe niezbędne na rynku pracy: informatyczne, społeczno-emocjonalne, porozumiewania się w językach obcych, naukowo-techniczne, inicjatywność i przedsiębiorczość, umiejętność uczenia się, matematyczne.

W celu realizacji wymienionego wyżej zapotrzebowania na różnego rodzaju zajęcia dodatkowe grono pedagogiczne wskazało także sprzęt i pomoce, o które należałoby powiększyć bazę dydaktyczną szkoły.

NAUKI PRZYRODNICZE

L.p.	nazwa sprzętu	wymieniony w katalogu MEN		ilość
		TAK	NIE	
1	Mikroskop z kamerą USB	x		1
2	Mikroskop optyczny	x		13
3	Lupa	x		15
4	Kompas	x		13
5	Taśma miernicza	x		15
6	Lornetka	x		5
7	Waga elektroniczna	x		1
8	Waga szalkowa	x		1
9	Barometr	x		1
10	Aerometr	x		1 zestaw
11	Przewodniki, izolatory	x		15
12	Zestaw podstawowych przewodów elektrycznych	x		15
13	Zestaw magnesów sztabowych	x		15
14	Zestaw magnesów podkowiastych	x		1
15	Pudełko z opiłkami ferromagnetycznymi	x		13
16	Zestaw optyczny – mieszanie barw	x		1
17	Ciśnieniomierz	x		1
18	Stetoskop	x		1
19	Zestaw skał i minerałów	x		1
20	Próbówki 18cm śr. 18 mm	x		50
21	Statyw na próbówki z drutu (powlekany)	x		2
22	Kolba stożkowa 250-300 ml	x		10
23	Zlewka niska – szklana 100ml	x		10
24	Zlewka duża – szklana 250ml	x		15
25	Cylinder 250ml	x		5
26	Palnik sprytusowy	x		5
27	Zestaw pipet	x		1 zestaw
28	Lejek plastikowy	x		15
29	Szalki Pertiego	x		15
30	Bagietki	x		20
31	Pudełko plastikowe na preparaty	x		1
32	Bibuła laboratoryjna	x		1 opakowanie
33	Wskaźnik pH	x		1 zestaw
34	Tlenek wapnia	x		1 opakowanie
35	Siarka	x		1 opakowanie
36	Przenośny zestaw do badania wody	x		5
37	Szczotki do mycia szkła	x		1

38	Suszarka	x		1
39	Sitka o różnej wielkości oczek	x		1 zestaw
40	Pojemnik z przykrywką do przenoszenia sprzętu	x		1
41	Globus konturowy	x		15
42	Europa – mapa fizyczna	x		1
43	Świat – mapa krajobrazowa	x		1
44	Mapa topograficzna okolic szkoły i regionu + plan miasta	x		1 mapa 15 planów
45	Plansza roślin trujących	x		1
46	Plansza grzybów trujących	x		1
47	Plansza budowy kwiatów, kwiatostanu, łodygi, liście, korzenie	x		1
48	Przewodnik do rozpoznawania drzew	x		6
49	Szkielety: płazy, gady, ptaki, ssaki	x		1 zestaw
50	Zestaw preparatów mikroskopowych: co żyje w kropli wody	x		3 zestawy
51	Zestaw preparatów mikroskopowych: grzyby	x		6 zestawów
52	Świat – mapa polityczna	x		1

MATEMATYKA

L.p.	nazwa sprzętu	ilość	uwagi
1	Przyrządy tablicowe	2	do dwóch klas
2	Koła ułamkowe	2 zestawy	
3	Siatki figur i brył geometrycznych	2 zestawy	
4	Bryły geometryczne	2 zestawy	
5	Zestaw szkieletów brył geometrycznych	2 zestawy	
6	Wizualizer	2	
7	Zestaw głośników do komputera	2 zestawy	
8	Domino ułamki	20	
9	Domino zegary	20	
10	Zestaw brył do porównania objętości	2 zestawy	
11	Mata – oś liczbowa	2	
12	Tablica interaktywna + program	2 zestawy	
13	Puzzle matematyczne	2	
14	„Już umiem” matematyka zestaw 6 programów multimedialnych	2 zestawy	
15	Plansza układ współrzędnych	2	
16	Zestaw różnych przyrządów do mierzenia	2 zestawy	

17	Waga z 2 rodzajami odważników	2	
----	-------------------------------	---	--

INFORMATYKA

L.p.	nazwa sprzętu	ilość	uwagi
1	Zestaw komputerowy lub terminal dla uczniów	12	+ oprogramowanie systemowe, użytkowe i antywirusowe
2	Serwer	1	
3	Rzutnik + ekran	1 zestaw	
4	Tablica	1	
5	Drukarka + skaner	1	
6	Dysk sieciowy	1	
7	Głośniki + słuchawki	1 zestaw	
8	Ploter	1	

JĘZYK POLSKI

L.p.	nazwa sprzętu	ilość	uwagi
1	Laptop z oprogramowaniem	2	dla dwóch klas
2	Rzutnik + ekran	2 zestawy	
4	głośniki	2 komplety	
5	Tablice „gramatyka języka polskiego”	2 zestawy	
6	Tablice „nauka o języku”	2 zestawy	
7	Tablica interaktywna	2	
8	Słownik ortograficzny	26	
9	Słownik języka polskiego	50	
10	Programy komputerowe, gry do nauki j. polskiego (ortografia, gramatyka, interpunkcja, gry dydaktyczne itp.)	2 komplety	
11	Planszowe gry dydaktyczne	2 komplety	
12	Adaptacje filmowe lektur szkolnych	2 komplety	

JĘZYK NIEMIECKI

L.p.	nazwa sprzętu	ilość	uwagi
1	Słownik duży szkolny niemiecko-polski i polsko-niemiecki	10	np. PONS
2	Słownik kieszonkowy niemiecko-polski i polsko-niemiecki	5	np. PONS

3	Plansze dydaktyczne	1 zestaw	np. owoce i warzywa, alfabet, sport, dom, miasto, zwierzęta, zawody, przymiotniki itp.
4	Plansza/mapa krajów niemieckojęzycznych	1	
5	Dydaktyczne gry językowe	1 zestaw	np. „Die Rundreise”, „Lasst uns einkaufen”, „Bis Deutsch” itp.
6	Stojak do przechowywania map	1	
7	Historyjki obrazkowe + karty pracy + CD „Die grüne Rheine”	16	
8	Filmy DVD do nauki j. niemieckiego	1 zestaw	Lektor Klett
9	Domino do nauki języka	5	
10	Pracownia językowa	zestaw	22 stanowiska
11	Słowniki obrazkowe	5	np. PONS

JĘZYK ANGIELSKI

L.p.	nazwa sprzętu	ilość	uwagi
1	Tablica interaktywna	1	
2	Plansze dydaktyczne	1 zestaw	
3	Puzzle XL budowanie zdań część I	5	
4	Puzzle XL budowanie zdań część II	5	
5	Puzzle angielskie układanie zdań	5	
6	Słownik podręczny angielsko-polski i polsko-angielski	12	np. Pearson

ZAJĘCIA SPECJALISTYCZNE

L.p.	nazwa sprzętu	Ilość	uwagi
1	Pakiet programów logopedycznych	1 zestaw	np. Young Digital Planet (producent)
2	Laptop + drukarka	1	Do obsługi programów
3	Odtwarzacz płyt CD	1	
4	Dmuchajki	1	
5	Logopedyczne gry planszowe	zestaw	5 szt.
6	Lusterka logopedyczne małe	6	
7	Fiszki logopedyczne	1 zestaw	Dla różnych głosek

			i liter
8	Wibrator logopedyczny	5	
9	Kocham mówić-historijki obrazkowe z tekstami	1	
10	Tablica korkowa/listwy magnetyczne	1	
11	Świat dźwięków – zestaw do ćwiczeń percepcji słuchowej	1 zestaw	
12	Głoska śpiewająco – piosenki i teksty wspomagające terapię	1 zestaw	Dla różnych liter i głosek
13	Historijki słuchowe i dźwiękowe	1 zestaw	Płyta CD
14	Logoobronki: mowa bezdźwięczna	1 zestaw	Dla różnych liter
15	Piłeczki ping-pongowe, piórka i inne	1 zestaw	Do ćwiczeń oddechowych
16	Testy artykulacyjne/kwestionariusze diagnostyczne	1 zestaw	Do badań logopedycznych

4.3. Wnioski i rekomendacje.

Analiza materiału badawczego Szkoły Podstawowej w Człopie wykazała konieczność wyrównywania poziomu edukacyjnego uczniów, zapewnienia doradztwa edukacyjnego oraz doskonalenia już nabytych w placówce umiejętności. W tym celu należy najpierw wyeliminować trudności uniemożliwiające im poszerzanie wiedzy. Rekomendowanymi działaniami zbliżającymi do osiągnięcia tego celu są:

1. rozszerzenie oferty szkoły o dodatkowe zajęcia służące lepszemu przygotowaniu uczniów do kolejnych etapów kształcenia, poruszania się na rynku pracy oraz kształtowaniu kompetencji kluczowych;
2. doposażenie bazy dydaktycznej placówki,
3. realizacja doradztwa zawodowego przez wykwalifikowanego doradcę zawodowego.

Zapotrzebowanie na dodatkowe, bezpłatne zajęcia wskazują zarówno rodzice jak i grono pedagogiczne. Ponadto sami uczniowie również wyrażają chęć uczestnictwa w tego rodzaju spotkaniach. W placówce należy zrealizować następujące rodzaje zajęć:

- ✓ korekcyjno-kompensacyjne,
- ✓ dydaktyczno-wyrównawcze,
- ✓ specjalistyczne: logopedyczne, terapeutyczne, socjoterapeutyczne,
- ✓ o tematyce dostosowanej do zainteresowań uczniów, jednocześnie poszerzając ich wiedzę z przedmiotów podstawy programowej,

- ✓ rozwijające kompetencje o kluczowym znaczeniu dla dalszej edukacji oraz podjęcia zatrudnienia.

Wyżej wymienione zajęcia dadzą możliwość uzupełnienia, poszerzenia i przypomnienia wielu zagadnień z podstawy programowej. Działania podejmowane w ramach tych spotkań przyczynią się do kompleksowego rozwoju intelektualnego, osobowościowego i fizycznego uczniów. Przeprowadzona diagnoza wykazała konieczność uatrakcyjnienia oferty edukacyjnej szkoły o zajęcia kształtujące u uczniów kompetencje społeczne, przygotowujące do zaistnienia na rynku pracy, a także rozwijające przedsiębiorczość oraz kreatywność. Szczególny nacisk należy położyć na zajęcia rozwijające zdolność logicznego myślenia, rozumowania i wykorzystania wiedzy w praktyce. Działania te powinny w konsekwencji podwyższyć kompetencje uczniów z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, technicznych czy językowych.

Zaleca się ponadto wprowadzenie do szkoły zajęć o tematyce ekologiczno-przyrodniczej oraz technologicznej, np. fotografia, programowanie, grafika komputerowa, robotyka, elektronika, aby zachęcić uczniów do nauki w kierunkach szczególnie pożądanym na rynku pracy. Należy także umożliwić uczniom uczestnictwo w zajęciach teatralno-wokalnych i językowych, które wpłyną pozytywnie na doskonalenie kompetencji kluczowych. Zajęcia powinny mieć charakter praktyczny, uczeń powinien na nich wykonywać doświadczenia, eksperymenty, tworzyć własne konstrukcje i projekty, wygłaszać przemówienia, czy też porozumiewać się w języku obcym. Niezbędne jest wykorzystywanie różnorodnych metod dydaktycznych na wszystkich rodzajach zajęć pozalekcyjnych, np.:

- ✓ nauka oparta o metodę eksperymentu,
- ✓ działania praktyczne,
- ✓ praca w grupie,
- ✓ techniki pamięci,
- ✓ gry i zabawy,
- ✓ symulacja,
- ✓ pokazy i występy sceniczne,
- ✓ wprowadzanie nowoczesnych środków przekazu, które są bliskie młodym ludziom.

Zajęcia powinny być realizowane nie tylko jako standardowe zajęcia szkolne, ale również przybierać inne formy, np.:

- ✓ realizacja projektów edukacyjnych,
- ✓ wydarzenia w szkole o charakterze edukacyjnym np. festiwale,
- ✓ warsztaty popołudniowe, weekendowe,

- ✓ półkolonie, obozy,
- ✓ wycieczki szkolne (teatr, kino, instytucje o charakterze edukacyjnym, muzea),
- ✓ spotkania ze znanymi ludźmi.

Równie ważne, co wsparcie uczniów w wyrównaniu i udoskonalaniu ich wiedzy i umiejętności, jest doposażenie bazy dydaktycznej szkoły. Wyposażenie placówki w sprzęt i pomoce przydatne zarówno w obowiązkowych zajęciach lekcyjnych jak i dodatkowych pozalekcyjnych przede wszystkim umożliwi ciekawszą pracę z uczniami. Dodatkowo podniesie atrakcyjność i jakość prowadzonych zajęć, a tym samym wpłynie na pozytywne osiągnięcia dydaktyczne szkoły.

Zaleca się używanie na zajęciach dodatkowych innych metod pracy niż na obowiązkowych lekcjach. Odejście od schematu „tablicy i kredy” wymaga zastosowania różnorodnych pomocy dydaktycznych na wszystkich rodzajach prowadzonych zajęć. Niezbędne jest polepszenie bazy dydaktycznej i wyposażenia szkół w sprzęt i urządzenia przydatne w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych. Prowadzący powinien dysponować budżetem na zakup pomocy dydaktycznych, zgodnych z programem wdrażanym na danych zajęciach.

Należy zwrócić uwagę, aby doprowadzić do stanu, gdzie baza dydaktyczna placówki będzie zgodna z wykazem pomocy dydaktycznych oraz narzędzi TIK określonych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Analiza szkoły wykazała brak współpracy z doradcą zawodowym. Szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne nakładają na młodzież wymóg wyboru ściśle wyspecjalizowanej ścieżki edukacji. Perspektywa podjęcia tak poważnej decyzji zdecydowanie uzasadnia konieczność wprowadzenia szkolnego doradztwa zawodowego i to już nawet na etapie szkoły podstawowej. W celu jak najlepszego przygotowania do zaistnienia na rynku pracy zaleca się realizację w placówce doradztwa zawodowego, które powinno obejmować wszystkich uczniów szkoły i być dostosowane w zakresie i formie do poziomu edukacyjnego uczniów. Właściwie prowadzone zajęcia z doradztwa zawodowego motywują do nauki i mogą zapobiec nieprzemysłanym decyzjom dotyczącym dalszej ścieżki edukacji i kariery, co ma znaczenie przy dzisiejszym wysokim bezrobociu wśród ludzi młodych.